

**КОМИСИЈА ЗА РАЧУНОВОДСТВО И РЕВИЗИЈУ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

**ИСПИТ ЗА СТИЦАЊЕ ПРОФЕСИОНАЛНОГ ЗВАЊА
СЕРТИФИКОВАНИ РАЧУНОВОДСТВЕНИ ТЕХНИЧАР
(ИСПИТНИ ТЕРМИН: НОВЕМБАР 2022. ГОДИНЕ)**

**ПРЕДМЕТ 1:
УВОД У ФИНАНСИЈСКО РАЧУНОВОДСТВО**

I – ТЕСТ ПИТАЊА

- 1. Према Закону о привредним друштвима, друштвима лица сматрају се:**
  - a) акционарска друштва
  - b) ортачка друштва
  - c) друштва са ограниченом одговорношћу
  - d) командитна друштва

- 2. Шта се од наведеног сматра активним временским разграничењима:**
  - a) одложена пореска средства
  - b) потраживања за нефактурисане приходе
  - c) унапријед плаћени расходи
  - d) све наведено

- 3. У екстерну књиговодствену документацију убрајамо:**
  - a) Калкулације цијена
  - b) Обрачуне бруто зарада
  - c) Обрачуне камата
  - d) Фактуре добављача

- 4. Према МРС 7, у Извјештају о готовинским токовима разликујемо сљедеће врсте готовинских токова:**
  - a) готовински ток од пословних активности
  - b) готовински ток од капиталних активности
  - c) готовински ток од финансијских активности
  - d) готовински ток од инвестиционих активности

- 5. Према МСФИ 16, основна карактеристика финансијског лизинга:**
  - a) да се преносе суштински сви ризици и користи који су повезани са власништвом над имовином која је предмет лизинга
  - b) да је вриједност средства већа од минималних плаћања лизинга
  - c) да је давалац лизинга банка
  - d) Ништа од горе наведеног

6. Ентитет обавезу треба да класификује као краткорочну ако:

- a) очекује да ће обавезу измирити у току уобичајеног пословног циклуса ентитета
- b) обавезу држи првенствено за трговање
- c) обавеза доспева за измирење у року од дванаест месеци после извештајног периода
- d) све наведено

7. Предузеће „АЛФА“ је 2021. године продало робу у вриједности од 17.500 КМ при чему је купцу испоставило пореску фактуру. Потраживања су дјелимично наплаћена у износу од 10.000 КМ. Предузеће „АЛФА“ ће у пословним књигама у 2021. години исказати:

- a) Приход од продаје 10.000 КМ и прилив од наплате 10.000 КМ
- b) Приход од продаје 17.500 КМ и прилив од наплате 10.000 КМ
- c) Приход од продаје 17.500 КМ и потраживања од купаца 17.500 КМ
- d) Приход од продаје 17.500 КМ и потраживања од купаца 7.500 КМ

8. Предузеће „Х“ је купило залихе од добављача за 15.000 КМ. Том приликом, предузеће „Х“ имало је трошкове превоза и шпедиције 1.700 КМ, платило царину у износу од 1.500 КМ, као и ПДВ у износу од 3.094 КМ. Колика је набавна вриједност залиха исказана у билансима предузећа „Х“?

- a) 18.200 КМ
- b) 16.500 КМ
- c) 16.700 КМ
- d) 21.294 КМ

9. Према МРС 7, одливи по основу плаћених камата припадају:

- a) финансијским активностима
- b) пословним активностима
- c) ванредним активностима
- d) инвестиционим активностима

10. Трошкови конверзије су:

- a) трошкови набавке залиха + директни рад + општи трошкови производње
- b) трошкови набавке залиха + директни рад
- c) директни рад + општи трошкови производње
- d) трошкови набаве залиха + општи трошкови производње

11. Предузеће ХУ д.о.о. је током 20x2. године продало робе у вриједности 50.000 КМ за коју је испоставило порески рачун купцу. Потраживања нису наплаћена у 20x2. години. Предузеће у 20x2. години има обавезу у пословним књигама исказати:

- a) приход од продаје у износу 0 КМ и прилив од наплате у износу 0 КМ
- b) приход од продаје у износу 50.000 КМ и прилив од наплате у износу 50.000 КМ
- c) приход од продаје у износу 0 КМ и прилив од наплате у износу 50.000 КМ
- d) приход од продаје у износу од 50.000 КМ и прилив од наплате у износу 0 КМ

12. Примјери екстерних књиговодствених исправа су:

- a) Извод
- b) Излазна фактура
- c) Благајнички извјештај
- d) Улазна фактура
- e) Пописна листа властитих средстава

13. Друштво је продало постројење, те је по продаји испоставило фактуру купцу на износ од 58.500 КМ (50.000 КМ плус 8.500 КМ ПДВ-а). На датум продаје набавне вриједност постројења износи 200.000 КМ, а акумулисана амортизација 150.000 КМ. Друштво ће приликом евидентирања продаје и искњижавања предметног продатог постројења у финансијским извјештајима исказати:

- a) добитак од продаје у износу од 58.500 КМ
- b) добитак од продаје у износу од 50.000 КМ
- c) губитак од продаје у износу од 50.000 КМ
- d) неће исказати ни добитак, ни губитак од продаје

14. Друштво има стално средство набавне вриједности 20.000 КМ, акумулисане амортизације 8.000 КМ. Процијењени корисни вијек употребе износи 8 година. Друштво је извршило продају сталног средства 28.09.20x2. године. Обрачуната амортизација за 20x2. годину (до краја мјесеца у којем је средство отуђено) треба износити:

- a) 2.500 КМ
- b) 1.500 КМ
- c) 1.875 КМ
- d) 1.125 КМ

15. Фактурна цијена залиха према рачуну добављача износи 20.000 КМ. Трошкови превоза и шпедиције износе 1.200 КМ. Приликом увоза обрачуната је царина у износу од 1.000 КМ и (повратни) ПДВ у износу од 3.774 КМ. Набавна вриједност залиха износи:

- a) 25.974 КМ
- b) 20.000 КМ
- c) 23.774 КМ
- d) 22.200 КМ

16. Друштво залихе трговачке робе води и исказује по продајним цијенама уз обрачунавање укалкулисане разлике у цијени. На датум биланса 31.12.202х. године друштво је на малопродајном складишту имало залихе чија је малопродајна вриједност износила 593.775 КМ. Просјечна стопа укалкулисане разлике у цијени је 25%. Стопа ПДВ-а је 17%. Стање на конту укалкулисане разлике у цијени робе у малопродаји износи:
- a) 86.275 КМ
  - b) 101.500 КМ
  - c) 187.775 КМ
  - d) 406.000 КМ
17. Друштво на датум састављања финансијских извјештаја има евидентирано допуштено прекорачење („минус“) по жирорачуну у износу од 50.000 КМ који у билансу стања треба исказати као:
- a) исправка вриједности новца и новчаних еквивалената
  - b) краткорочну обавезу
  - c) пасивно временско разграничење
18. У складу с одредбама Одјелјка 17. *Некретнине, постројења и опрема МСФИ-ија за МСС, мали и средњи субјекти код вредновања материјалних сталних средстава могу користити:*
- a) модел трошка (набавне вриједности)
  - b) модел ревалоризације
  - c) модел садашње вриједности
  - d) модел нето утрживе вриједности
19. У складу с одредбама Одјелјка 18. *Нематеријална имовина (осим goodwill), МСФИ-ија за МСС, ако се корисни вијек употребе нематеријалне имовине не може поуздано утврдити, корисни вијек употребе се утврђује на основи најбоље процјене управе, али не премашује период од:*
- a) 1 године
  - b) 5 година
  - c) 10 година
  - d) 20 година
20. У складу с одредбама Одјелјка 20. *Најмови МСФИ-ија за МСС, мали и средњи субјекти као најмопримци, издатке за кориштење туђе имовине по основи уговора о пословном најму требају признати као:*
- a) расход периода
  - b) нематеријалну имовину
  - c) дуготрајну материјалну имовину
  - d) имовину с правом кориштења

II - ЗАДАЦИ

Задатак број 1

На основу сљедећих података:

Пословна имовина предузећа	280.000
Укупне обавезе	150.000
Дугорочне обавезе	50.000
Текућа имовина	100.000
Залихе (укупне)	30.000
Нето добит	100.000
Залихе на почетку године	60.000
Залихе на крају године	30.000
Приход од продаје	250.000
Испавка вриједности основних средстава	20.000
Набавна вриједност основних средстава	200.000
Набавна вриједност продате робе	100.000
Потраживање од купаца на почетку године	75.000
Потраживање од купаца на крају године	45.000
Укупни капитал	130.000

Израчунајте:

- Коефицијент обрта потраживања (5 бодова)
- Рацио убрзане ликвидности (5 бодова)
- Коефицијент задуженост предузећа (5 бодова)

РЈЕШЕЊЕ:

Задатак број 2

Привредно друштво „ГАМА“, које је у систему ПДВ-а (ПДВ обвезник), од ино – добављача је набавило постројење за обављање своје пословне дјелатности чија је фактурна вриједност износила 400.000 КМ. Фактура је испостављена 15.05.2021. године. Шпедитер је доставио обрачун царине, других царинских трошкова и ПДВ-а у износу од 173.500 КМ, од чега је ПДВ 93.500 КМ. За монажу и пуштање у погод од другог добављача примљена је фактура на износ од 117.000 КМ, у који је урачунат и ПДВ у износу од 17.000 КМ. Фактура монтажера испостављена је 15.06.2021. године. Произвдња на новонабављеном постројењу је отпочела 01.07.2021. године када је добијена и употребна дозвола од надлежних органа.

Ваш задатак је:

- да извршите обрачун амортизације у сврху умањења пореске основице пореза на добит за пореску годину када је постројење набављено, ако је процјењени корисни вијек трајања средства 8 година. (10 бодова)
- прокњижите ставовима за књижење обрачунату амортизацију за 2021. годину (5 бодова)

РЈЕШЕЊЕ:

Задатак број 3.

Друштво је 01.04.20x2. набавило стално средство – постројење по набавној вриједности 100.000 КМ. Процијењени (резидуални) остатак вриједности за stroj износи 10.000 КМ, док процијењени очекивани корисни вијек употребе постројења износи 10 година. Додављач је рачун за постројење испоставио дана 12.03.20x2. године, а теретно возило је стављено у употребу 05.04.20x2. године.

Извршити потребне обрачуне и утврдити колико износи:

- а) Амортизујући износ (основица за обрачун амортизације) за предметно теретно возило (5 бодова)**
- б) Годишња стопа амортизације за предметно теретно возило (4 бода)**
- с) Годишњи износ амортизације за 20x2. годину (6 бодова)**

РЈЕШЕЊЕ:

Задатак број 4.

Фактурна (куповна) цијена залиха према рачуну додављача износи 20.000 КМ. Трошкови пријезова и шпедиције износе 1.200 КМ. Приликом увоза обрачуната је царина у износу од 1.000 КМ, док увозни (повратни) ПДВ износи 3.774 КМ. Залихе се задужују на залихе велепродаје са укалкулисаном разликом у цијени (РУЦ) од 30%.

Извршити потребне обрачуне и утврдити колико износи:

- а) Набавна вриједност залиха (5 бодова)**
- б) Укалкулисана разлика у цијени (5 бодова)**
- с) Продајна вриједност предметних залиха (5 бодова)**

РЈЕШЕЊЕ: